

# ZENTAI HIRADÓ

TÁRSADALMI, KÖZMŰVELŐDESI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Kiadóhivatal:  
KABOS ÁRMIN KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN.  
Megjelenik minden vasárnap. Egyes szám ára 4 fillér.

Felelős szerkesztő:  
KABOS ÁRMIN.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:  
(Helyben házhoz hordva) egész évre 2 kor., félévre 1 kor.  
Vidékre (postán küldve) egész évre 4 kor., félévre 2 kor.  
negyedévre 1 korona.

## Magyarkanizsa szomszéd.

A szomszéd Magyarkanizsa nagyközség levetette gyermekruháit és pár hét multán mint rendezett tanácsu város erőteljes és reményteljes ifjúként fog bemutatkozni a vármegyének és az egész országnak. A szomszéd városnak első fellépése a nagy nyilvánosság előtt igen szimpatikus és biztató jelenség a város jövője szempontjából. Magyarkanizsa város tisztviselői fizetéseinek megállapításánál bebizonyította, hogy van érve a haladás iránt, mert ha egy alföldi magyar paraszt város jövődől polgármesterének 4800 korona évi fizetést és 800 korona lakbért állapít meg és ehhez mérten nem szűkmarku a többi tisztviselő munkájának honorálásánál sem, akkor már ezen ténykedéséből is bebizonyítva látjuk polgárainak érettségét az önálló, komoly, és céltudatos előrehaladásra.

Ha elgondoljuk, hogy Zenta város polgármesterének hosszú évtizedeken át 2400 illetve 3000 korona évi fizetése volt és a városi tanácsosok 1600 korona fizetésből nyomorogtak és ha figyelembe vesszük, hogy mennyi adáz küzdelembe és furfangos pártpolitikai taktikázásba került míg néhány száz inségesillapító koronával — kegyelem adományként — megjavíthattuk (a legutóbbi években!) tisztviselőink fizetését, ha mindezen tényeket mérlegeljük, úgy nagyon szép megvilágításban varázslódik elibünk a szomszéd város értelmes polgársága.

## Nyilvános könyvtárak.

Az új kor szelleme nemcsak megérlelte, hanem sürgősen előtérbe állított egy nagy kultur követelményt: a nyilvános könyvtárak kérdését. Eötvös József bárónak, a magyar nevelésügy úttörőjének teljes diadala a mostani idő. A helyzet az, hogy Magyarországon az irni és olvasni tudók nyolcvan százaléka szellemi táplálékot kíván és a míg ezelőtt két évtizeddel a nyilvános könyvtárak kérdését a magyar sajtó tárgyalt, mint a szellemi központok egyik hiányzó tényezőjét: ma pedig úgy áll a dolog, hogy a szellemi táplálékra szoruló nagy kontingense immár a falukban, sőt a tanyákon is nyilvános könyvtárakat áhít. És ha arra gondolunk, hogy a kiket a mindennapi iskola a szellemi szórakozás gyönyörűsége országába bevezetett, mennyire igényli, hogy olvasásszeretetét gondosan és körültekintéssel elégítsük ki: ez a kultur kérdés ma sokkal jelentőségesebb, mint valaha.

Hiszen ezelőtt is harcoltunk a ponyva ellen, pedig akkor nem ismertük a Nick Carteket, a bűnös bárónék fertelmes életrajzait, és a pornografikus irodalom megmételező és gomba módra szaporodó szörnyeit. Még akkor az osztályokat egymásra uszító, ábrándos köd képek után nyargalzó idegen talajon serkedt,

Ezek a polgárok — úgy látszik Zenta város szomorú történetéből tanulták meg azt, hogy a jó és egész tisztviselőknél lehet többet vagy kevesebbet fizetni, de eleget, a mi viszonyaink mellett alig lehet. Azt a tisztviselőt, aki tehetségét és tudását a város boldogítására szenteli, aki első sorban a közérdek előmozdítására gondol minden munkájában, azt a tisztviselőt legföllebb csak megfizetni lehet, ámde, hogy tulfizessük ilyen irányu munkásságát arra még nem igen volt példa az alföldi paraszt városok történetében. Minden vezető állásban lévő tisztviselő és legkivált a város polgármestere az év bármelyik napjának egyetlen egy órájában is többszörösen behozhatja, megszolgálhatja a legnagyobb évi fizetést is a miben valaha, valahol egy polgármester részesült. Becsületes, ambiciózus, egész embereknek kell lenniök a vezető tisztviselőknél. Az ilyen tisztviselők közreműködése mellett a város boldogulni, erkölcsileg és anyagilag gyarapodni fog még akkor is, ha fejedelmi honoráriumában részesíti is tisztviselőit.

Magyarkanizsa megismerkedvén a mi toldott-foldott, csodabogár stílusú városháza épületünkkel, — elhatározta, sőt már hozzá is fogott egy nagyszabású modern városháza építéséhez. A városháza terveire országos pályázatot hirdettek, a mely pályázatra az ország legnevesebb építészei küldötték be pályaterveiket. És ők nem taktikázták, nem bírálták vakondok szemmel és politikával a pályaterveket, hanem ismét csak szakértők meghallgatásával

döntöttek, kiválasztva a tervek közül a legszebbet és legtökéletesebbet. Ezen terv alapján városházájuk fölépítése bele kerül majd 400 ezer koronájukba, ámde ők a jövőbe is látnak és a toldozás-foltozás elkerülésével lerázzák válláikról talán egy évszázadra a városháza építésének gondját!

Ezzel szemben Zenta városnak egyetlen egyszer nyílt alkalma ahhoz, hogy valami szépet, modernet és tökéleteset alkosson. A főgimnázium építéséről volt szó, amire 80 ezer koronát szántak és tényleg elköltöttek 300 ezer koronát. A városi képviselőtestület felsőbb nyomásra nagynehezen, fanyar képpel elhatározta, hogy a főgimnázium terveire pályázatot hirdet. Nevetségesen csekély díjakat tűztek ki, ám azért nagyon sok ambiciózus építész akadt, aki megreszkírozta a fáradságot és beküldte hozzánk pályaművét. És tényleg szebbnél-szebb pályatervekben válogathattunk, ámde mi történt? A pályaterveket közszemlére feltűzőgették a városi közgyűlés falaira és a megjelent csupa született építész — zseni városi képviselő addig gyönyörködött a tervekben és költségvetésükben míg egy szép napon a nagy foltozó generális, névszerint Dudás Lajos az ő ismert és bevált vakondok taktikája és furfangjával egyet és nagyot csavarintott a közgyűlés eszén és a közgyűlés feledve csapat, papot és pályaterveket, megmaradt a régi kedvencz reparációs istálló stílusánál és hamarosan hozzáfogott a 80 ezer koronára taksált foltozáshoz, a

szociális sajtónak, népirodalma sem kísértett. Akkor még Bagó Márton ur volt a veszedelmes és mégis hányszor sorompóba álltunk a magyar nép lelke tisztaságának védelmére, holt kiterjedésre negyedrész anyai lélek sem volt bevonható az irodalmi bogáncsterületre, míg ma — hiszen mindenki látja, — kocsis, szakácsné, csósz, bakter, kiscgazda, zsellér szóval az Isten adta nép mindegyike, betű után kapkod, mert az iskola e betűk szeretetére tanította meg.

Föllehetne tenni a kérdést, hogy örülünk-e ennek, avagy bánkódjunk-e rajta? Ne vessük fel ezt a kérdést. Örülünk és fejezzük ki örömmünket tartalék nélkül, hogy a magyar kultúra ekkora hatalmas lépést tett és népmilliókat vont be a kultúra sáncába.

Nem kell, egyáltalában nem kell siránkozunk azon, hogy minden kritika nélkül mohón falják a betűt, válogatás nélkül és hogy ezek a betűk olykor nagy ártalommal vannak a nép lélekre. Mert hiszen segíthetünk rajta. Sőt a magyar intelligenciának határozott, elháríthatatlan feladata, hogy a kultur szükségletének irányt szabjon. Talán a modern idők eljövendő szellemét érezte meg Darányi földművelésügyi miniszter, mikor ezelőtt mintegy tíz évvel megkezdte főleg azokban a veszélyeztetett vármegyékben, a hol a szocializmus immenenter veszélyes mér-

veket öltött, — a nyilvános könyvtárak föllállítását korszakos kultur munkáját. És azok a kedvező tapasztalatok, a melyeket Békésben, Csánában, Csongrádban és Szabolcsban tett, arra bírta a minisztert, hogy fokozatosan és tervszerűen tárcája keretében a nyilvános könyvtárak ügyét szolgálja s közel három ezer nép-könyvtár van már fellállítva az országban és ezekkel nevezetes tapasztalatokat tett a miniszter. Kérdőveket köröztetett. Kérdést tett, hogy a nagy magyar Alföldön mit szeret olvasni a földmives, kiscgazda és munkás? És a kérdésre az volt a felelet, hogy Arany és Jókai után Vas Gereben és Mikszáth a legkedvencebb magyar írók; melléje sorakozik olvasottság dolgában Rákosi Viktor „Korhadat fakesztyje” című műve, mely állandóan forog és soha a könyvtárba vissza nem jön, mióta abba elhelyezték. Érdekesen világítja meg ez a körülmény a magyar nép lelkét, a mely csodás ösztönrel érzi meg és fogja fel a művészi szépet, és nemzeti irodalmunk értékes kincseit.

Mit bizonyít ez? Azt bizonyítja, hogy a hol a művészi szépség kultuszát a művelődés legalacsonyabb lépcsőjén így feifogják és ápolják, ott a népnek kulturszükségletét minél nagyobb erővel államilag gyámolítani kell. Minden dicséretünket megérdemli Darányinak az a törek

mely foltozás kerek számban 300 ezer koronájába került ennek a fukar, de éppen ezért büns és pazarló városi közigazgatásnak.

Magyarkanizsa szomszédunk a legszébb jövőnek nézhet elébe, ha mintául veszi Zenta város történetét. *Fő elvük legyen — s a mihez tántoríthatatlanul ragaszkodjanak, hogy minden tekintetben az ellenkezőjét kell cselekedniök annak, a mit Zenta város a múltban és jelenben megcselekedett avagy a jövőben cselekedni fog. Ha ezen elvük mellett hűségesen kitartanak, akkor boldogulni fognak, akkor feltétlenül bizonyos, hogy fényes jövőjük biztosítva leend!*

## HIREK.

**Személyi hir.** Deckert Gyula, a szabadtéri kir. törvényszék elnöke a helybeli kir. járásbírórság felülvizsgálása céljából tegnap, folyó hó 19-ikén városunkban érkezett.

**A Casinó közgyűlése.** A „Zentai Casinó” a múlt hét vasárnapjára hirdett éves közgyűlést közbejött, váratlan akadályok miatt kénytelen volt elhalasztani. Az elhalasztott közgyűlést a Casinó ma, vasárnap d. u. 5 órakor fogja megtartani, amely közgyűlés határozatképesség esetén tárgyalja majd az alapszabályokban előírt tárgysorozatot és megejteti a tisztújítást. Jelezhetjük, hogy a Casinó ez évi közgyűlése iránt szokatlannal nagy érdeklődés mutatkozik.

**Szabad tanítás.** A főgimnázium toruatermében ma egy hete (dec 13-án) dr. Halmos Béla főgimn. tanár tartott nagyérdemű felolvasást. „Alkotmányunk fejlődéséről és mai állapotáról.” Az alkotmány fejlődésének történetében a Habsburg-ház trónralépéséig jutott s innen amikorunkig tetjedő alkotmányváltozásokat ma d. u. 3 órakor fogja ismertetni. Kívánatos, hogy azok, kik alkotmányos jogokat gyakorolnak, vagy fognak gyakorolni, minél nagyobb számban jelenjenek meg ezen — inkább művelt közönségnek való — tanulságos felolvasáson.

**A házipénztár rendezése.** E hó 15-ikén megtartott rendkívüli közgyűlésen intézkedett a közgyűlés, hogy a vármegye szigorú utasítására reparálja azt a hitét, a mit az ideiglenes tisztviselők megválasztásával elkövetett. A felfüggesztett tisztviselők helyére megválasztott helyettesek nem bírtak a törvény által előírt minősítéssel, miért is a vármegye megsemmisítette a választást és az alispán képviseletében Dr. Mikosevics Kanut vármegyei főügyészt bizta meg azzal, hogy a vármegye rendelkezéseinek érvényt szerezzen. Az elnöklő Szárics Géza polgármester élén egy három tagú küldöttség kérte meg a

vése, hogy ezt a kultur szükségletet kielégíteni siet és a népet gazdaságilag neveli. Mert az is érdekes ténylet, hogy a Darányi könyvtárai, gazdasági könyvei is rohamosan megszerezték a közkezdveltséget. Ismeretes dolog, hogy a földmívelési tárca keretében a miniszter minden esztendőben 150 újabb könyvtár felállítására kér megfelelő fedezetet. És az is idők az új és nagy fordulatát jelenti, hogy pártokon kívül nincs népszerűbb tétel, melyet szívesen ne szavazna meg a képviselőház. Mindezeket örvendezve elmondván, még azt adjuk az érdekeltek tudomására, hogy a földmívelésügyi miniszterium könyvtáraiért a községek képviselőtestületeinek kell folyamodnia, ezt a folyamodást azonban megelőzi a képviselőtestületnek az a határozata; hogy községében nyilvános népkönyvtárt állít föl azon szabályokat betartva, melyeket a miniszter a nyilvános könyvtárak használatánál elrendelt, és a melyek abban csucosodnak ki, hogy az ingyenes és mindenki által használható legyen és híven kezeltsék s a község vagyona ereje szerint időnként szaporíttassék.

Néma gyermeknek az anyja sem érti a szavát. Azt hisszük, cikkünk alkalmas lesz arra, hogy a hol a nép javával törődnek, ott a kérdést komolyan kézbeveszik és a nyilvános könyvtárért a szükséges lépéseket megteszik.

vármegyei főügyészt, hogy a közgyűlésen megjelenjen és a vármegye határozatát ismertetni sziveskedjék. A közgyűlésben megjelenő Dr. Mikosevics Kanut főügyészt zajos féltéren fogadták, aki Szárics Géza üdvözlő beszédére olyan tapintatosan és meggyőző érveléssel válaszolt, hogy a közgyűlés — a polgármester ajánlatára — egyhangulag megválasztotta helyettes pénztárnoknak Suber Endrét, helyettes ellenőrré Tóth Istvánt és pénztári tiszté Bellér Dezsőt. Suber Endrét a községi bírói hivatalban Dr. Kerekes F. Kázmér számvevő fogja helyettesíteni havi ötven korona tiszteletdíjért, aki számvevői hivatalát is köteles leendő továbbra is betölteni. Suber Endrének a helyettesítésért fizetési többletet szavazott meg a városi közgyűlés.

**Új lap.** Magyarkanizsán, a legfrissebb rendezett tanácsú város dekorumként megjelent a legelső helyi ujság címe: „Kanizsai Ujság” szerkesztője Tóth Zoltán. Az új lap beköszöntőjében jelzi, hogy Magyarkanizsa és Törökkanizsa érdekeit óhajlja megvédeni, illetve előremozdítani. Sok szerencsét kívánunk fiatal lapunknak és őszintén kívánjuk, hogy sokáig élvezze az egyedülállót zavartalan örömeit. Nálunk az Alföldön egyik ujság szüli a másikat és mentül több az ujság annál nagyobb a társadalmi felfordulás. Jó lesz vigyázni!

**Halálozás.** Vettük a következő gyászjelentést: **Megtört szívvel jelentjük, hogy forrón szeretett leányunk, illetve unokánk Margitka f. hó 15-én délben, 4 és fél hónapos korában, hosszas szenvedés után a Mindenható birodalmába, a legjobb hazába költözött. Zenta 1908. december hó 15. Ács József és neje szül. Uzon Franciska szülők, özv. Holzhauer Sebestyenné, Uzon Rókus és neje szül. Hoffmann Katalin öreg szülők.**

**Városi közgyűlés.** Zenta város képviselőtestülete 1908. évi december hó 21-én (hétfőn) délelőtt 9 órakor a város háza nagytermében rendkívüli közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. Bács-Bodrog vármegye törvényhatósági bizottságának véghatározata a munkáslakok építését vállalatba adó városi közgyűlési véghatározat jóváhagyásáról és művezetési díj megállapításáról. 2. Versenytergályási jegyzőkönyv a tiszai takpart javadalmi jogok 1909. és 1910. évre való bérbeadásáról. 3. Jegyzőkönyvi hitelesítők kiküldése.

**Felbuzgósítás.** Zenta város képviselőtestülete legutóbbi közgyűlésén úgy határozott, hogy az irodaszerek átvételéhez szakértőül Molnár Sz. Vincze és Fekete Sándor könyv és papírkereskedőket küldi ki, illetve kéri föl. Kabos Ármint mint a város ez idő szerinti irodaszere szállítója ezen határozatot sérelmesnek találta és megfellebbezte azt — többek között — a következő indoklással: „Sehol a világon nem szokás, hogy az árlejtésen részt vett, de drágább ajánlataik miatt mellőzött versenytársakat a szállítással megbízott versenytársnak felülbírálására szakértők küldjék ki. Az ilyen szakértők üzleterkölcsei szempontokból erősen kifogásolhatók, mert elfogulatlan, illetve érdek nélküli szakvélemény leadására képtelenek. Elfogult szakértők véleménye vagy ítélete az átvételt bázisozni nem lehet.”

**Magyarkanizsai tisztújítás.** A rendezett tanácsú városá avanszírozott szomszédos Magyarkanizsán e hó 28-ikán ejtik meg a tisztújítást. A tisztújításra vonatkozólag a „Kanizsai Ujság” a következőket írja: „Pályázat a városi tisztviselő állásokra. A hivatalos lap egyik száma közölte Magyarkanizsa városnál szervezett tisztviselő állások betöltésére vonatkozó pályázati hirdetményt. E szerint pályázatot hirdetett a polgármesteri állásra melynek javadalmazása 4800 kor. és 800 korona lakkbér; az adóügyi tanácsnoki állásra melylyel 2440 korona fizetés 360 korona személyi pótlék és 800 korona lakkbér jár. Továbbá közigazgatási tanácsnok, egyszersmind közigazgatási jegyző 1600 korona fizetéssel, 400 korona lakkbérrel; gazdasági tanácsnok 1600 korona fizetés és 400 korona lakkbér; főjegyző helyettes polgármester 2440 korona fizetés 360 korona személyi pótlék és természetbeni lakás, rendőrkapitány 2400 korona fizetés, 600 korona lakkbér; árvaszéki ünök 2000 korona fizetés, 400 korona lakkbér; városi ügyész 1000 korona

fizetés; számvevő 2000 korona fizetés 100 korona lakkbér; házipénztárnok 1600 korona fizetés; adópénztárnok 1000 korona; rendőrkapitány 1300 korona fizetés 240 korona lakkbér és városgazda 1000 korona fizetés. A megválasztandó tisztikar működését köteles már a választás napján megkezdeni. A fent felsorolt tisztviselők közül a rendőrkapitányt, törvényadta jogánál fogva a főispán nevezi ki, a többit pedig a képviselő testület választja.”

**Új szikvizgyár.** Zenta város tanácsa részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint Ehrenfeld Sámuel zentai lakos Király-utcza 3221. kat. hr. számú telkén szikvizgyárat szándékozik felállítani. Miről az érdekeltek azzal értesítettek miszerint netáni kifogásaikat Zenta város tanácsának iktató hivatalába 1908. évi december hó 29. napjának d. u. 5 órájáig írásban beadhatják, vagy a helyszínen a szemle alkalmával szóval is előadhatják.

**Zenta város hirdetményei.** Zenta város tanácsa részéről közhírré tétetik, hogy a kereszteti faiskola köröndében kis áradó félben lévő idős körisfák, amelyek szeiszámfáknak is alkalmasak, a helyszínen folyó évi december hó 22-én délelőtt 9 órakor nyilvános árverésen el fognak adni. — A nagyréti szántó földek után még fennálló haszonbérhátralékok per utján fognak behajtatni. — Miért is felhivatnak a hátralékosok, hogy hátralékaikat a város házipénztárába haladéktalanul fizessék be a perköltség elkerülése végett. — A köztenyészítésre használandó tenyészkanok és tenyészbikák vizsgálata 1909. évre január hó 12-én d. e. 9 órakor fog megtartani. A tenyészkanok vizsgálata a város háza udvarán d. e. 9 órakor, a tenyészbikák és kosok vizsgálata pedig a bikaistállónál d. e. 10 órakor fog megtartani. — A zombori m. kir. Pénzügyigazgatóság 93535/2 908. szám alatt kelt rendelete folytán, az érvényesített 1908./9. évi fogyeradó kivetési lajstrom az 1883. évi XXII. t. c. értelmében 8 egymást követő napon vagyis 1908. évi december hó 16-ik napjától 1908. évi december hó 24-ik napjáig bezárólag a városi földadó nyilvántartói hivatalban közszemlére kitétetett.

**Halászbál.** A zentai halászok január hó elején a Tisza kávéház összes törmeiben halászbált rendeznek. E bál a kalmával világpostával is fognak szórakozni és annak a hölgynek, aki a legtöbb levelezőlapot kapja egy nagy és eleven hallal fog kedveskedni a rendezőség. Belépt díj személyenként 60 fillér.

**Bács-Bodrog vármegyei rendes közgyűlése.** Bács-Bodrog vármegyei törvényhatósági bizottsága e hó 22-én, kedden tartja rendes évi közgyűlést, melyen a közigazgatási bizottság és az igazoló s gazdasági választmányt is kiegészítik.

**Főispáni kinevezés.** Ferubach Károly főispán Gatz Gyula közigazgatási gyakoronokot vármegyei tiszteletbeli aljegyzővé nevezte ki.

**A baja-bátaszéki vasúti híd teherpróbája.** Bajáról jelentik: A baja-bátaszéki vasúti hídnek, valamint a csatlakozó vonalrészekben levő ártéri hidaknak teherpróbáját pénteken és szombaton tartották meg. Ez alkalomból Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszternek üdvözlő táviratot küldtek.

**Az óbecsei postahivatal** a napokban átköltözött újonnan épült palotájába. — Hat a mi postahivatalunknak mikor lesz már palotája?

**Felszólítás.** A Magy. Orsz. Muok. Rokkant és Nyugdíj Egyesületének közp. Igazgatósága tisztelettel felszólítja a Zentai 121. sz. fiókjának 42340, 57002, 50954, 58036, 62446, 62447, 67172, 67174, 67175 számú tagkönyv tulajdonosait, hogy a f. hó 20-án. összes hátralékait egy összegben sziveskedjenek kifizetni mert ellenkező esetben az alapszabályok értelmében törlesztésbe hozatnak s későbbi fizetések nem fogadtatnak el. — A saját érdekükben, és az emberszeretet nevében kérem a hátralékosokat, hogy ne mulasszák el hátralékaikat befizetni, hogy alkalmat nyújtsak erre 20-ikán délután is el fogadom befizetéseiket. Ön maga ellen vétkes, ki könnyelműségből ezt elmulasztja. tisztelettel Papp József a 121-ik fiók elnöke.

**Felfüggesztett polg. isk. igazgató.** Az óbecsei polgári iskola igazgatóját, Pisztora Józsefet állásától felfüggesztették. Az eset — mint levelezőnk írja — Óbecsén nagy feltűnést kelt.

**A Tulipán Szövetség — Magyar Védő-Egyesület kérelme.** Honleányok! Honfiak! Szomorú karácsonyt ünnekel kívánok! Honleányok! Honfiak! Szomorú karácsonyt ünnekel kívánok! Honleányok! Honfiak! Szomorú karácsonyt ünnekel kívánok!

Megérkeztek a gyönyörű kivitelű fényezett zentai levelezőlapok.

Nagy választókban használható. Kabos Ármint tanácsnok felolvasásán

keserves könnyeket hullatnak a messze idegenben, mert cefrázkodásunkban megelégedtünk a magyar iparról. Idegenből ruházkodtunk, a hazait nem becsteltük, sőt a karácsony szent ünnepén is külföldi gyertyákkal világítottuk meg karácsonyfáinkat. Vásároljunk tehát karácsonyra csak honi ajándékokat, karácsonyfáinkra pedig tűzzünk hazai gyertyákat, mert a hazai stearin gyertyák versenyképesek. Utasítsunk vissza minden más gyártmányt, ha nemzeti színtű papírosba csomagolták is. Csak magyar gyártmányt kérjünk. Csak ezeket fogadjuk el. Ne üres szavakkal, de tettekkel siessünk a hazai iparnak védelmezésére. Erre kérünk mindenkit.

**Új Röntgen-laboratórium Baján.** A Róna Dezső dr. igazgató főorvos vezetése alatt álló bajai városi kórházban — mint levelezőnk írja — a napokban nyílt meg rendeltetésének a Röntgen-laboratórium. Az új Röntgengép nagy méretű és minden hozzávaló modern eszközzel fel van szerelve; úgy a város mind a vidék betegének gyógyításában hatalmas szerepet fog venni.

**Szabadka város tisztújítása.** Bezeredy főispán elnöklésével folyó hó 11-én tartotta meg Szabadka szab. kir. város tisztújító közgyűlését. A bizottsági tagok zsufolásig megtöltötték a választási termet. Egyhangulag választották polgármesterré dr. Biró Károly eddigi polgármestert. Helyettes polgármester: dr. Dembitz Lajos, dr. Demidor és dr. Decsy ellen. Főjegyző: dr. Vojnich Ferenc kultur tanácsnok buktatta ki az eddigi főjegyzőt, dr. Bolits Józsefet. Tanácsnokok: Lyubibratic és dr. Hoffmann lettek, dr. Bolits itt is kisebbségben maradt. Főügyész: egyhangulag dr. H. Vojnich József. Adóhivatali tónók: egyhangulag Gulyás György ny. pénzügyi titkár Arvaszki úrnokok: dr. Vojnich Dezső és Pertich János A megválasztott tisztviselők a közgyűlés előtt letették az esküt, majd dr. Biró látta vendégül a közgyűlés tagjait.

**Harminc év.** Jelentős kor egy lap életében. Ezt töltötte be december 15-én a Pesti Hírlap, melynek első száma 1878. december 15-én jelent meg, újszellemet, új formát hozva a magyar újságíró irodalomba. Függetlenség minden irányban, alkat nem ismerő, radikális szabadelvűség, bátor szókimondás: változatlan programjait ma is a Pesti Hírlapnak, mely épen eme mindig híven követett elveinek köszönhető a magyar sajtóban példátlan gyors föllendülését s máig változatlan népszerűségét. A Pesti Hírlap egész írói és újságírói nemzedékeket nevelt föl s alig van ma is neves író, aki korábban vagy későbbben munkatársai közé nem tartozott. Innét van, hogy ma — harminc év múltán — Magyarországon a Pesti Hírlap a legelterjedtebb, tehát legolvasottabb és legkedveltebb lap. Újévtől kezdve Mikszáth Kálmán, a legnagyobb magyar író, ismét sürribben fogja dolgozataival fölkeresni a Pesti Hírlapot, melyhez majd husz éves munkatársi viszony fűzi. Tehát a két legnagyobb magyar író: Eötvös Károly és Mikszáth Kálmán kerül össze a Pesti Hírlap íróinak táborában. Hogy a Pesti Hírlap minden más napilapot meghaladó bő tartalommal jelenik meg napokint, azt már évek sora óta minden magyar újságolvasó jól tudja. A Pesti Hírlapnak minden más laptól eltérő specialitásai: külön rovatok és különféle kedvezményei az olvasó közönség részére, harminc év során mindig voltak és ezentúl is lesznek. Egyik legnagyobb kedvezménye a Pesti Hírlap nagy képes naptára, melyet minden előfizető karácsonyi ajándéku kap, immár 19-ik éve. Az 1909-ik évre szóló naptár már megjelent gazdag szépirodalmi tartalommal és 32 képes o dallal. Másik kedvezmény, hogy az előfizető fél áron rendelheti meg a Divat-Salon című, gazdag tartalmú képes divatlapot, melyet Szabóné-Nogáll Janka, jeles írónő, szerkeszt igen ügyesen. A Pesti Hírlap ára egy óra 2 kor. 40 fillér, 3 óra pedig 7 korona s a Divat-Salonnal együtt 9 korona. A kiadóhivatal címe, hova az előfizetési pénzeket küldeni kell: Budapest, V. Váci körút 78.

**A mi megyénk és városunk a tüdőbetegért.** Társadalmunkban mind nagyobb visszhangot kelt lapunknak az a fölhívása, hogy a szezon során a szegénysorsú tüdőbeteg embermentő alapjára koncertet rendeznek. Ebben az is segítségre jön, hogy a József Kir. Herceg Szanatórium Egyesület az operaház egyik jeles művésznőjét kérte föl közreműködésre. A rendezőbizottság legközelebb alakul meg. Alig van pártolást érdemlőbb, szebb cél, mint azokért a halál jegyeseiért fáradozni, a kiket visszaadhatunk az életnek, családjuknak s hogy a helyi, szintén támogatást igénylő szép célok ne álljanak az emberbaráti törekvés útjába, örömeinkre van megírni, hogy a megtartandó estély jövedelméből egy helyi illetőségű beteget fognak fölvenni a József Szanatóriumba. Merjük hinni, hogy szavunknak visszhangja lesz s a nemeslelkű a szép törekvést nem altatják el, hanem diadalra segítik.

**Elkallódó milliók.** Ha megtekintjük a hivatalos sorsolási jegyzékeket, azt látjuk, hogy évről évre óriási mértékben nő a fel nem vett nyereményeknek, az ugynevezett hátralékoknak a száma. Ez azért van mert a sorsjegybirtokos

közönség felületesen vizsgálja meg koronkint a húzások eredményeit. Ennélfogva, a kinek sorsjegyei és más értékpapirjai vannak, arra nézve rendkívül fontos egy megbízható sorsolási lapnak a járátása. Ilyen ként ajánlható a Pénzügyi Hírlap, melynek sorsolási részét a Pénzügyi Utmutatót úgy a magy. kir. belügyminiszter mint a magy. kir. pénzügyminiszter és a magy. kir. kereskedelemügyi miniszter mint megbízhatóan és pontosan szerkesztett lapot hivatalosan ajánlottak. A lap olcsó, mert egész évre az előfizetés csak 5 koronába kerül és ezért még január elején minden előfizető kap egy Pénzügyi és Tőzsdei Évkönyvet, a mely sok hasznos tudnivalón kívül közli a hivatalosan kimutatott hátralékok az azon sorsjegyek számai, a melyek bár régebben kisorsoltattak, kifizetésre bemutatva még nem lettek. Az 5 korona előfizetés a kiadó hivatalba küldendő be postautalvánnyal (VII. Rákóczi ut 44. szám alá.)

Lap tulajdonos: Kabos Armin



1 92/vhtó 1908.

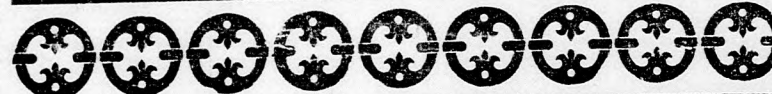
**Árverési hirdetés.**

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti ker. és váltó kir. törvényszéknek 1908. évi 146774. számú végzése következtében Dr. Biró Károly ügyvéd által képviselt Erressi Testvérek javára 1000 K. s jár. erejéig 1908. évi november hó 2. foganatosított kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 3000 kor. ra becsült következő ingóságok u. m. téglák, tetőcserepek, cementlapok, faanyagok stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zentai kir. járásbírószág 1908. évi V. 1598/2. számú végzése folytán 1000 kor. tőkekövetelés, ennek 1908. évi november hó 1 napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 92 kor. 50 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, végrehajtást szenvedő cég maratonosi falelepén leendő megtartására 1909. január 12-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hitvatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Zentán 1908. évi dec. hó 18 napján.  
**Kemény Adolf**  
kir. bir. végrehajtó.



1144/vhtó. 1908. szám.

**Árverési hirdetés.**

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti kir. törvényszéknek 1908. évi 53630. számú végzése következtében Dr. Székely Dezső ügyvéd által képviselt Balázs és Brodi cég javára 75 kor. 80 fill. s jár. erejéig 1908. évi november hó 13-án foganatosított kielégítési végrehajtás után le- és felülfoglalt és 1060 kor. becsült következő ingóság, u. m. téglák, és cserép prések, égetett épüleltéglák nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zentai kir. járásbírószág 1908. évi V. 1365/2. számú végzése folytán 94 kor. 80 fill. bíróság már megállapított költségek erejéig, végrehajtást szenvedő kanizsai határbeli telélegető telepen leendő megtartására 1908. évi december hó 24-ik napjának délelőtti 10 órája ha-

táridőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hitvatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Zentán 1908. évi dec. hó 5. napján

**Kemény Adolf**

kir. bir. végrehajtó.



1185, 1217/vht. 1908. szám.

**Árverési hirdetés.**

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szabadkai kir. tszék 28619 és a bpesti ker. kir. törvényszéknek 1908. évi 129120. számú végzése következtében Dr. Stein Adolf és Hivatalból ügyvéd által képv. Pillisch Sándor és Láng és Lovas cég javára 100 és 67 kor. 08 s jár. erejéig 1908. évi október hó 19. és november hó 10-én foganatosított kielégítési végrehajtás után le- és felülfoglalt és 2200 kor. becsült következő ingóságok, u. m. gőzcséplő-garnitúra nyilvános árverésen eladatnak.

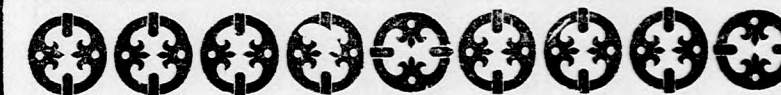
Mely árverésnek a zentai kir. járásbírószág 1908. évi V. 1474/2. és 1396/3. számú végzése folytán 100 és 67 kor. 08 fill. tőkekövetelés, különböző lejáratok 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 123 kor. 45 fill. bíróság már megállapított költségek erejéig, előleges beszállítás után a moholi köz-égháza udvarán leendő megtartására 1908. évi december hó 23-ik napjának délelőtti 11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hitvatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Zentán 1908. évi dec. hó 5. napján

**Kemény Adolf**

kir. bir. végrehajtó.

**SINGER**

varrógépek

a leghasznosabb

karácsonyi ajándékok.

A  
SINGER varró-  
gépek a leg-  
jobbakkak  
bizonyultak.



A  
SINGER varró-  
gépek valóság-  
ban a  
leghasznosabbak.

**Singer Co.**

varrógép részvény-társaság.

Zent. Kossuth u. 711.

**FIGYELEM!**

Szólóoltványt, szőlővesszőt ne rendeljen addig, míg tőlem árjegyzéket nem kér! Gyökeres oltványok ezre 140 korona, Delaware ezre 100 korona.

C z i m:

**Szigyártó Nagy Mihály**

Felsőseged, Somogy megye.



**Figyelem!** Mindenki sok pénzt takaríthat meg, ha szükségletét a nagy karácsonyi okásióból özv. BRICHTA J. né ezégnél szerzi be.

### Karácsonyi és ujévi kiállítás.

Játék, valódi khina ezüst tárgyakban jótállás mellett. Valódi berndorfi evőeszközök, dísz tárgyak már 1 koronától felfelé minden árban és kivitelben.

### Okasió!

Blousok, alsó és felső szoknyák, harisnyák, keztyűk és kötények; női és férfi nyakkendők, férfi és női gallérok és kiegészítők, ugyszintén fehérneműk, legfinomabb szőrmeáruk.

Fölülmulhatlan Triumphok, szenzációs beszélő gépek, hozzá való dupla nagy lemez 5 kor. Elpusztíthatlan hinta lovak tiszta fából. Beeses látogatásait kéri

**özv. Brichta J.-né,**

Saját érdekében tegyen bevásárlást.  
Pontos kiszolgálás.



**Costümök** méret után 40 frttól feljebb  
**Angol blouzok** francia  
**toilletek**

izléses kivitelben készülnek  
**Klein Ignác**  
női munka termében.



**Menetjegyek**  
**Amerikába**

**A RED STAR LINIE**

belga király postahajóra

Indiás Antwerpenből direkt minden vasárnap New-Yorkba minden szombaton és havonként kétszer

Antwerpenből — Canadába.

Elsőrendű gyorsgőzös kitünő ellátással.

Felvilágosítással ingyen szolgál

**Red Star Linie, Wien, Wiedner Gült 20.**



### Szőlő-oltvány

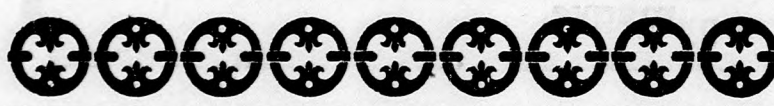
és vesszőről nagy képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldöm meg, a ki címét tudatja. Ezen könyvet még az is kérje, a ki rendelni nem akar, mert sok hasznos tudnivalót tartalmaz.

Gyökeres oltványokból amerikai és európai sima és gyökeres vesszőkből, a világ-hírű Dalawaréból 1 1/2 millió készlet.

Olesó ár és pontos kiszolgálás:

Czim:

**Szűcs Sandor Fia**  
szőlőtelepe  
BIHARDIÓSZEG



## Sérvben szenvedők!!



A KELETI-féle cs. és kir. szabadalmazott, pneumatikus gummielottával ellátott sérvkötők a legnagyobb orvosi tekintélyek véleménye szerint a legjobbak a maguk nemében! Alkalmasságuk folytán a legnagyobb és legrégebb sérveket

biztosan visszatartják.

Árak: Egyoldalu 12. — K. Kétoldalu 24. — K.

Lágykötők egyszerű, de tartós minőség:

Egyoldalu: 6.—, 8.— és 10. korona.

Kétoldalu: 12.—, 16.— és 20.— korona.

Köldöksérvkötők, háskötők lógóhús, gyomor vagy vesebaj ellen.

Uj! Görcsérharisnyák, varrat nélkül! Uj!

Havibaj-kötélek, heretartók st.

valamint a betegápoláshoz és betegkényelemhez szükséges összes készülékeket a legnagyobb kivitelben, eredeti gyári árak mellett szállít. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

**Keleti J.** — gummiárk és betegápolási — cikkek gyára  
BUDAPEST, IV., Koronaherceg-utca 17. szám



## Vegetálás!

Aki olcsó arany vagy ezüst órát, kínai ezüst tárgyat, evőeszközt óhajt venni, az használja fel a kínálkozó redkivüli alkalmat a  
**CZINNER IGNACZ**  
arany és ezüst üzletében eszközölt hatóság. enged.

## Végeladást,

a hol is, míg a készlet tart a fönti cikkek mélyen leszállított gyári árban fog-nak eladatni.

Soha ilyen pompás alkalom!

Siessünk tehát

**Czinner Ignác**

arany és ékszer üzletébe (Zentán a város ház épületében, a nagyvendéglővel szemben-és vásároljunk ottan potom pénzért valami értékes, kedves emléktárgyat.



**CLAYTON & SHUTTLEWORTH**

Budapest, Váci-körút 99.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

**Locomobil és gőzcseplőgépek,**

szalmakaszalozók, járgány-cseplőgépek, löhars-cseplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet jr. kapálók, szecskevágók, répvágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egyetemes acél-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.



Első magyar, villamos erőre berendezett hangszer-gyár

**STOVASSER J.**

cs. és kir. udvari szállító

a Rákóczi tárogató feltalálója

BUDAPEST, II., Lánchíd-u. 5. Gyár: Öntőház-u. 2.

Ajánlja saját gyárában készült, általános elismert kiváló fa- és réz-, fuvó és vonós hangszereit, cimbalmodokat, stb.

**SPECIALSTA:**

vonós és fuvó hangszerek készítésében és javításaiban.

**HANGFOKOZÓ GERENDA**

mely által bármely hegedű vagy gordonka sokkal jobb, erősebb és lágyabb hangot nyer (biztos siker).

*Keszesség minden egyes hangszernél. Régi mesterhegedűk vétele és eladása.*

**LEGNAGYOBB GYÁR és RAKTÁR**

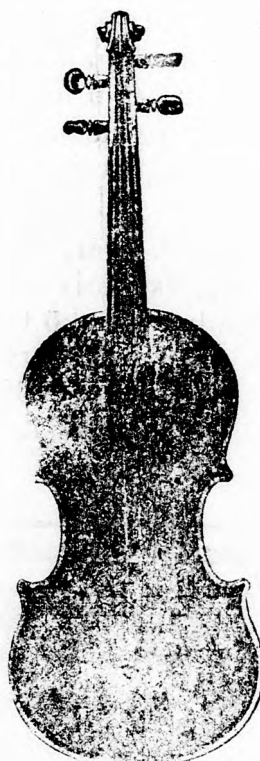
Rákóczi tárogató általános elismert legjobb, mely tökéletes szólóhangszerré általam konstruáltatott, iskolával együtt 35 forintól feljebb.

**HARMONIUMOK**

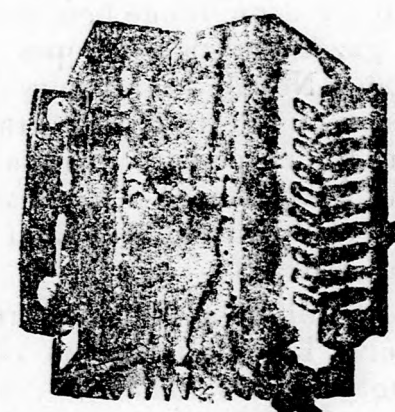
világhírű legjobb gyártmányok.

**HARMONIKÁK**

legjobb, erős, elpusztíthatatlan hangokkal 2,50, 3, 4, 5 forintól feljebb. Különleg acélhangu hangvevő harmonikák, saját minták.



KIVITEL NAGYBAN  
és  
KISNYEBEN



ZENEKAROK TELJES FELSZERELÉSÉRE

lése előnyös feltételek mellett jutányos árban, elismert jó minőség.

**KEZESSÉG MINDEN EGYES**

hangszernél.

Az összes hangszerek javítása különleges, szakszerű pontossággal, jutányos árban, kezesség minden egyes hangszernél.

ÁRJEGYZÉK KIVÁNATRA INGYEN és BÉRMENTVE